

כשהגיע מועד החתונה כבר היתה קיימת בתקופה ההוראה שאסרה על אזרחים אמריקאים לבוא לישראל. יונה עצמה לא יכלה לבוא לאמריקה, כל עוד לא היתה נשואה לאמריקאי, כי לא קיבלה ויזה. הזוג החל שוקל — במכתביו — איפה להתחתן. בקפריסין? לא, זה קשה. נשואין קפריסאים יוצרים בעיות בישראל, והרבנות אינה רוצה להכיר בהם. החלטת להיפגש בפאריס.

כך נגש הזוג בפעם הראשונה. למרבית יאושו נכתבר כי המכשולים הפורמליים בצרפת קשים מדי. אומללים ומדוכאים חיפשו עתה מוצא. אולי האמבורג? אולי וינה? בינתיים בילו את ירח-הדבש, לפני הנשואין, תוך נדודים ממקום למקום, שתי נפשות המחפשות חופה.

★ ★ ★

נאפוליאון וסטריפטיז

ב ארצות מסודרות יש מרכז לכל עיר, כמו כיכר מוגרבי בתל-אביב, כיכר פיקאדילי בלונדון והקורפירסטודאם בברלין המערבית. אולם הצרפתים אינם יכולים לסבול סדר, כי סדר פירושו משמעת והתערבות בעניני הזולת. לכן אין לפאריס מרכז אחד, אלא כמה מרכזים מתחרים, במרחק ניכר זה מזה.

לתיירים, מרכז המרכז של פאריס הוא השאנואליוה ושער הנצחון. אזור זה נבנה בימי נפוליאון השלישי, שהרס שכונות שלמות כדי לתת לפאריס שדרות רחבות וישרות. שער הנצחון שיך לתקופת נפוליאון הראשון, ורוב הרחובות מסביב נושאים את שמותיהם של קרבות נפוליאונים וגנרלים נפוליאונים. הם מזכרת לאותה תקופה נהדרת בה כבש נפוליאון את העולם ופיזר את עצמות הגווער הצרפתי מתחת לאדמה של שלוש יבשות. צרפת לא תחלים מתקופה נהדרת זו לעולם.

מרכז שני מרוכז מסביב לאופירה. מרכז שלישי הוא המונטפארנאס, על מועדוני-הילה ובתי-הקפה שלו. בין המונטפארנאס והסינה שוכן סאנט-גרמיין-דה-פרה, שכונת מועדונים והמוסקסואליסטיים ונביאי תורת סארטר. מעבר לנהר, הרחק מצפון, נמצאת שכונת מונט-מארטר, סכך של רחובות צרים וציוויים שאבד עליהם הכלת, ולא רחוק משם כיכר פיגאל המפורסם.

פיגאל הוא מרכז השעשועים — לתיירים. הגבירות במעילי-הפרווה, העומדות בפנינת הרחובות, פונות אל העוברים והשבים באנגלית לקויה, אך תוכן הצעותיהן האדיבות ברור. מסביב ים של מועדוני-הילה, המציעים כולם את אהה הסחורה בדיק: תוכניות של סטריפטיז. כדי לאפשר בחירה נבונה, מקושטים הקירות בתיבות-זכוכית, בהן מוצגות לראיה יפהפיות ערומות. באחדות מהן יש תמונות בשלושה ממדים, המצאה המאפשרת למסתכל להרגיש כאילו הגברת האהובה עליו עומדת לפניו במלוא חמיקיה.

אזור פיגאל קיים רק לתיירים אמריקאים, וצרפתיים אמיתיים בזים למקום. לעומת זאת יעצה לי גברת צרפתייה לתיך בקאבארט הנושא את השם האנגלי היפה "סוסיס משוגעים". הוא נמצא בשדרות המלך ג'ורג' החמישי מס' 12, לא רחוק משער הנצחון. הובטח לי שיש שם כל אשר יש בקאבארטים האחרים, אולם בתוספת טעם טוב והברקות.

★ ★ ★

גברת על גמל

מ כביב לעשרים שודחנות, וביניהם, ישבו זוגות בני כל הגילים, לבושים בחליפות טובות, ושחן חיסקי או שמפניה. הקירות היו מקושטים בסיסמות שונות, כגון: "כל מטבע רצוי כאן, מלבד מטבע מתוצרתך העצמית." או: "אל תכה את הפסנתרן!" או "גברתי, אם בעלך מזניח אותך, בואי אלינו ללמוד סטריפטיז!"

על הבמה הקטנה רכבה גברת על גמל. הגמל היה עשוי מעץ, והוא הפנה את הפרופיל שלו לקהל. הגברת היתה ערומה בחלקה העליון וכמעט ערומה בשאר חלקיה הטובים יפה. היא נעה על גב הגמל בתנועות מיניות קצובות, הלך וחזור. מפעם לפעם ליטפה את גופו (של הגמל) בתנועות יד עדינות. לקהל לא היה דרוש זמיון רב לתאר את עצמו במקום הגמל. המתכונת היסודית של הסטריפטיז פשוטה: הגברת נכנסת לבושה, יוצאת ערומה. עליה להגיע בהדרגה ממצב א' למצב ב'. דרושה גאונות ממש כדי למצוא בכל פעם רעיון חדש. מבחינה זו, הסוסיס המשוגעים הם גאונים.

מספר אוסיני: "גערת השער". האור נדלק, הגברת, אגב חמודה מאד, יושבת בלבוש קארויבי מאד, כולל מגפיים אדומים, וזוג אקדחים ודורבנות, בפוזה האופיינית לשער של לייף. האור נכבה ונדלק. הגברת יושבת בפוזה אחת, לא פחת אופיינית, רק הזכוכע חסר. בום. חושך. אור. פוזה שלישית, רגל אחת באוויר, בלי מעיל. פוזה רביעית, יורה, בלי חצאית. אחרי כמה תמונות דומות, לבסוף, עומדת הגברת כשגבה החשוף אל הקהל, לבושה רק במגפיים וזוג אקדחים. והכל עשוי בהמור רב, וגם בתן.

אחרי כמה מספרי סטריפטיז ומערכונים מברדים — הפסקה. הקהל רוקד באולם סמוך. אות הגבירות הזרות בהתקפת-צחוק. נסתבר כי בית-השמוש לא רק עשוי לזוג, בהיותו מצויד בשני מושבים, אלא שהוא פונה לזוג הריקודים, ורק זכוכית שקופה מרדיה בינו לבין הזוגות הרוקדים. רק אחרי כמה זמן עולה על הדעת כי הזכוכית השקופה מרוחה מצדה האחד בתמיסה ההופכת אותה לראי — מצד הרוקדים.

גם הסוסיס המשוגעים קיימים, כמובן, בעיקר לתיירים. הם עשויים בטעם טוב למדי. ההומור יפה והמחיר מתון — כעשרים ל"י לערב יחיד, כולל משקאות.

★ ★ ★

דיינים כים האהבה

גם הסוסיס המשוגעים אינם פאריס אמיתית. אותה לא ימצא התייר המקרי. נסענו לבאר קטן בקירבת תיאטרון אודיאון. הפעם השתמשנו באוטובוס. גם הוא פאריסאי אוסיני: הצרפתים שונאים סדר, ועל כן גם את התור. לכן קבעו בתחנות מכונה מיוחדת, מזין אוטומט בלי כסף, שכל הבא יכול להוציא ממנו מספר. כשיש נוסעים רבים בתחנה, הם נכנסים לאוטובוס לפי המספרים, בלי צורך בעמידה בתור.

(מספרים על קבוצת גרמנים, שגילו בפעם הראשונה את האוטובוס. כל אחד תלש פתקה. הם התלהבו גורא. "תראה, האוטובוס כאן חינוס!" קראו בהתפעלות. כשעלו לאוטובוס ונדרשו לקנות בכל זאת כרטיסים, היתה הפתעתם בלתי-ניעמה.)

מבתוך קשה היה להבחין בקימו של הבאר. לא היה בו שום דבר מיוחד — יש מאות כמותו בעיר. הוא היה קטן, לא הרבה יותר גדול מפינק הירושלמי. אולם שררה בו אחיזה שאינה ניתנת להעתקה.

שם הבאר היה "מעגן". הכל היה מאורגן מסביב לנושא מרכזי — דיינים דרום-אמריקאיים. מתחת לתקרה ריחפה רשת-דיינים גדולה, שטושה וזולה, שקימוריה נתנו צביון מיוחד לכל המקום. על הקיר היו ציורי-החיי פשוטים מדי הדיינים. בפניה ישבו שלושה גננים, בתלבושת דרום-אמריקאית. ניגנו בגיטארות ושרו. הם היו באמת דרום-אמריקאיים — סטודנטים אורוגואים מהאוניברסיטה שהרחיחו בצורה זו את דמי-הלימוד. חוץ מזה באמת ידעו לשיר — בפשטות מלכת. ללא יזמרות.

לפעמים קם זוג אחד או שניים ורקדו. בפניה ישב זוג צעיר והתחבק במשך שעתיים. ליד הבאר עמדה סטודנטית צרפתית, כבת 18, וקראה בספר עבה של תורת-הרפואה. בהפסקות בין הניגונים ירד אליה נגן שחרחר, התנשק עמה באופן אינטנסיבי, עד לשיר הבא. היה נעים לשבת כאן, אחרי יום של שיחות ארוכות על מעשי-הזוהעה של הצנחנים באלג'יריה, ועל רמת-המחיה באזורי התעשייה, ועל מעצרו של הפרופסור שמתח ביקורת על המדיניות באפריקה, על עתידה של צרפת ועל מיבצע סואץ. איש אינו מפריע, אפשר לקשקש על הא ועל דא. והמשקאות זולים להפליא.

כמה תרנגולים חיים מקרקרים בכלוב שמעל לבאר, ליד חגורות-ההצלה. האווירה היתה אמיתית, בלתי-מוזייסת, מלאת-חן, כל זה הושג באמצעים הפשוטים ביותר, מבלי להשקיע סכומי-כסף גדולים.

החן הוא חינוס — כאשר ישנו.

הסמל והילד. מנדל איפל, שהוקם ב-1889 במיוחד לרגלי תערוכה עולמית שהתקיימה בפאריס, הוא המראה המפורסם ביותר של העיר. הילד חמשחם הוא, אולי, המראה הנדיר ביותר — כי בארץ בה התנוונ הוא המסרה העיקרית בחיים, ספורים רבים שחילדים רק מפריעים.